

Vlaams
Parlement

vergadering **C213**
zittingsjaar 2019-2020

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media

van 11 juni 2020

(Wegens de coronamaatregelen werd deze vergadering via videoconferentie georganiseerd.)

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Stephanie D'Hose aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over het door een veilinghuis te koop gestelde kunstwerk in eigendom van de Belgische Staat – 2347 (2019-2020)	3
VRAAG OM UITLEG van Filip Brusselmans aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, en aan Zuhail Demir, Vlaams minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme, over de organisatie van zogenaamde drive-inparty's – 2350 (2019-2020)	8
VRAAG OM UITLEG van Gustaaf Pelckmans aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over muzische workshops en kampen voor kinderen – 2362 (2019-2020)	14
VRAAG OM UITLEG van Gustaaf Pelckmans aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over de coördinatie van de corona-exitplannen voor de cultuursector – 2363 (2019-2020)	17
VRAAG OM UITLEG van Gustaaf Pelckmans aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over de verdere concretisering van de genomen beslissingen voor de cultuursector in de Nationale Veiligheidsraad van 3 juni 2020 – 2498 (2019-2020)	19

VRAAG OM UITLEG van Stephanie D'Hose aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over het door een veilinghuis te koop gestelde kunstwerk in eigendom van de Belgische Staat
– 2347 (2019-2020)

Voorzitter: mevrouw Elisabeth Meuleman

De voorzitter: Mevrouw D'Hose heeft het woord.

Stephanie D'Hose (Open Vld): Voorzitter, het is hopelijk een interessante vraag om uitleg over een kunstwerk van de Belgische Staat.

De Vlaamse overheid is eigenaar van maar liefst 18.000 kunstwerken. Die collectie is door het departement en zijn voorgangers over een periode van verschillende jaren opgebouwd. De werken zijn verspreid over bijna 1700 bewaarplaatsen, zoals musea, kabinetten en de instellingen van de Vlaamse Gemeenschap.

In een artikel van De Standaard van 26 mei 2020, wat niet zo lang geleden is, verscheen het nieuws dat het veilinghuis DVC een schilderij heeft aangeboden dat volgens een etiket eigendom van de Belgische staat is. Het zou gaan om een werk van de Limburgse kunstenares Hélène Keil.

Een aantal jaren geleden, in februari 2018, heeft het Rekenhof een alarmerend rapport geschreven. Het Rekenhof heeft toen de kunstcollectie onder de loep genomen. Het gaat dan om de collecties van het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten Antwerpen (KMSKA), het Museum van Hedendaagse Kunst Antwerpen (M HKA), het Kasteel van Gaasbeek, het FeliXart Museum en het Roger Raveel Museum. Uit dit rapport blijkt dat de registratie van de werken sterk voor verbetering vatbaar is, want er is nog veel onduidelijkheid.

Minister-president, ik heb in de krant gelezen dat u het veilinghuis ondertussen hebt gecontacteerd met de vraag het werk uit het aanbod te halen en een onderzoek in te stellen. Ik heb in dit verband nog een aantal vragen.

Wat heeft het gesprek met het veilinghuis opgeleverd? Wat is de stand van zaken met betrekking tot het onderzoek?

Naar aanleiding van het rapport van het Rekenhof was er twee jaar geleden veel te doen over die lijst van niet-traceerbare werken. Het gaat om werken die onder de standplaatscode 218 geregistreerd staan. De Vlaamse Gemeenschap heeft totaal geen informatie over waar deze werken zich vandaag bevinden. Het departement heeft toen laten weten dat 8 van de 6580 aangekochte werken op deze lijst staan. Is het werk van Hélène Keil dat in het veilinghuis is aangetroffen, een van die 8 werken? Zo nee, op welke lijst staat het dan wel? Hoe kan dit werk nu plots in dat veilinghuis opduiken?

Mijn volgende vraag betreft een stand van zaken met betrekking tot de audit. Na het rapport van het Rekenhof is beslist een verbetertraject op te stellen en na te gaan hoe we die knelpunten met betrekking tot de collectie, de registratie, de ontsluiting, de controle op de standplaatsen en het depotbeheer kunnen aanpakken. Hoever staat het met deze knelpunten?

Er zijn blijkbaar ook standplaatsen op Waals grondgebied omdat deze werken van de Belgische staat zijn. We moeten daarvoor samenwerken met de Franse Gemeenschap. In hoeverre is er structureel overleg over het gemeenschappelijk beheer van deze werken?

Hoe ziet u, tot slot, het toekomstig beheer en beleid ten aanzien van de collectie van de Vlaamse Gemeenschap evolueren? Ziet u daar een rol weggelegd voor het KMSKA of voor het M HKA?

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Voorzitter, het is inderdaad een interessante vraag om uitleg. Na een gesprek met de administratie hebben we ervoor geopteerd eerst bewarend beslag op het werk te leggen. Ik heb van onze advocaat vernomen dat het werk op 5 juni 2020 in beslag is genomen.

Het is belangrijk het veilingwezen in België duidelijk te maken dat het echt niet kan dat een als dusdanig duidelijk herkenbaar werk uit een publieke collectie door hen wordt geveild. Daarom heb ik ervoor gekozen als eerste stap juridische actie te ondernemen. Het is voor mij immers zeer ontgoochelend te moeten vaststellen dat er nog steeds veilinghouders zijn die het nalaten om publieke eigenaars te verwittigen wanneer dergelijke werken bij hen opduiken.

Ik wil contact opnemen met de Koninklijke Belgisch-Luxemburgse Kamer van Veilingzalen met de vraag hun leden nog eens op deze problematiek te attenderen. Dat is reeds gebeurd toen een tweetal jaren geleden een werk van Wout Vercammen uit de collectie op een andere veiling opdook. Ik wil de Koninklijke Belgisch-Luxemburgse Kamer van Veilingzalen tevens vragen te overwegen om aan artikel 10 van hun deontologische code een zin toe te voegen die heel uitdrukkelijk stelt dat de publieke eigenaar moet worden verwittigd indien er aanwijzingen zijn dat een werk uit de collectie van die eigenaar voor een veiling wordt aangeboden. In De Standaard van 6 juni 2020 heeft de Koninklijke Belgisch-Luxemburgse Kamer van Veilingzalen al laten optekenen dit effectief te overwegen en ook sancties te overwegen tegen de veilinghuizen die de deontologische code met de voeten treden.

Dan kom ik bij uw vragen over het rapport van het Rekenhof. Helaas moeten we vaststellen dat het schilderij 'Zuidwestelijke maritieme stromingen' van Hélène Keil met inventarisnummer BK002730 niet behoort tot de acht werken op deze lijst. Dat wil inderdaad zeggen dat er over meer werken onduidelijkheid bestaat. Juridisch onderzoek zal moeten uitwijzen hoe het werk op de veiling terecht is gekomen.

Zoals u zelf aangeeft, werd vanuit het rapport van het Rekenhof een omvattend stappenplan uitgewerkt, dat inzoomt op de verschillende facetten van het beheer van deze omvangrijke collectie. Door de administratie werden duidelijke prioriteiten naar voren geschoven om het beheer verder te verbeteren. Eerst en vooral werd in 2018 een grote verhuisbeweging afgerond naar een nieuw en kwalitatief depot in de depotsite te Vilvoorde. Er werd ook werk gemaakt van een nieuwe labeling van de werken, zodat die veel vlotter en digitaal traceerbaar zijn. Onder begeleiding van FARO, het Vlaams Steunpunt voor Cultureel Erfgoed, en in samenwerking met het agentschap Onroerend Erfgoed wordt een depotbeheersplan verder op punt gesteld.

Er werd ook verder ingezet op het uitvoeren van standplaatscontroles. De voorbije 2 jaar werden 87 verschillende standplaatsen bezocht en de toestand van een 1000-tal werken werd daarmee in kaart gebracht. Het spreekt voor zich dat het inspecteren van alle standplaatsen een werk van lange adem is.

Een derde belangrijke prioriteit werd gegeven aan de doorstart van de inhaalbeweging digitalisering, die in 2016 werd opgestart door de administratie. Daarvoor werd een afzonderlijk en ambitieus actieplan opgesteld, waarvan de voortgang systematisch wordt opgevolgd. Vanuit het team Cultuuroederen wordt er, in samenwerking met belangrijke stakeholders als het M HKA en KMSKA, ook naar gestreefd om een actieve rol op te nemen op het gebied van digitalisering bij de Vlaamse collectiebeherende instellingen.

In overleg met de sector wordt er ook gewerkt aan een verderzetting van een registratiehandboek over moderne en hedendaagse kunst. Binnen dat traject zullen onder andere inhoudelijke afspraken worden gemaakt over invulinstructies, thesauri en protocollen met betrekking tot de hedendaagse kunst. Dankzij die inspanningen is er al veel vooruitgang geboekt. Ik geef enkele voorbeelden. Er is een actieve deelname aan diverse werkgroepen in het veld, zoals de AAT-redactieraad (Art & Architecture Thesaurus), de redactieraad van CEST (Cultureel Erfgoed Standaarden Toolbox), in samenwerking met meemoo, en het registratorenoverleg van de Vlaamse Kunstcollectie (VKC). Dat verstevigt de positie van de Collectie Vlaamse Gemeenschap in de sector en zorgt ervoor dat de internationale richtlijnen en standaarden worden toegepast in de collectiewerking. Met het oog op ontsluiting van de collectie werd een semiautomatische opkuisactie uitgevoerd op een aantal metadatavelden in de Adlib-databank. En zoals eerder vermeld, werd naar aanleiding van de verhuis de kans aangegrepen om alle werken van een label te voorzien met QR-code, zodat digitale opvolging bij verplaatsingen van een werk sterk wordt vereenvoudigd. De werken worden in de databank ook systematisch van een afbeelding voorzien.

De ambtelijke samenwerking met de Franse Gemeenschap is tweeledig. Er is een structureel overleg, dat een drietal keer per jaar bijeenkomt en waar de grote lijnen worden uitgezet, zoals de planning van inspecties bij de grote federale instellingen en waar pistes voor verdere structurele samenwerking en gegevensuitwisseling worden besproken. Daarnaast is er ook een ad-hoccontact, waarbij dringende problemen uitgeklaard worden, zoals vragen in verband met de registratie of de historiek van kunstwerken. Dat contact is frequent en informeel.

In dat kader wordt er al 2 zomers gewerkt aan een algemene inspectie van alle gerechtelijke instellingen op Brussels grondgebied. We spreken hier over 323 kunstwerken, verspreid over 32 locaties in Brussel. Daar komt ook een groot aandeel aan archiefonderzoek bij kijken, daar de kunstwerken zich soms al vele decennia op die locaties bevinden. Van elk kunstwerk moet de eigen historiek geschetst worden om de huidige situatie te begrijpen. Er zijn vaak interne of externe verhuizingen gebeurd, waarbij kunstwerken van locatie veranderden en die nooit aan de administratie gemeld zijn, waardoor een kunstwerk nu op een andere locatie kan opduiken dan waar men dacht dat het zich bevond. Dit voorjaar werd een inspectie gedaan in het Paleis der Academiën in samenwerking met de Franse Gemeenschap, waarbij 106 kunstwerken werden geïnspecteerd die binnen het gebouw verdeeld zijn over 4 administratieve standplaatsen. De administratie hoopt weldra de werkzaamheden weer te kunnen oppikken. Zoals ik al zei, de zomerperiode wordt daarvoor gebruikt.

Beleidsmatig wil ik zeker bijzondere aandacht besteden aan de verwerving van topstukken, dat is erfgoed dat beantwoordt aan de criteria 'zeldzaam en onmisbaar' van het Topstukkendecreet en dat derhalve van een bijzondere betekenis is voor de Vlaamse Gemeenschap, alsook aan de verwerving van belangrijke sleutelerken voor onze musea en erfgoedbewaarinstellingen van landelijk belang. Idealiter vallen beiden categorieën samen. Op dit vlak wil ik in beleidsmatig opzicht zeker een verschil maken.

Verder wil ik ook het aankoopbeleid hedendaagse kunst handhaven. Op die wijze kan een collectie aangelegd worden die de hedendaagse kunstproductie in Vlaanderen documenteert. Om te komen tot een afgestemd aankoopbeleid voor de Collectie Vlaanderen is voldoende overleg met de musea met een collectie hedendaagse kunst, zoals het Museum van Hedendaagse Kunst Antwerpen (M HKA) en het Stedelijk Museum voor Actuele Kunst (SMAK) noodzakelijk.

De vorige minister van Cultuur ging reeds de mogelijkheid na om het beheer van de collectie uit te besteden aan het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten

Antwerpen (KMSKA) met oude en moderne kunst, en aan het M HKA. Dit leidde evenwel uiteindelijk niet naar een keuze in die richting.

Ik ben voorstander van maximale bewaargeving aan erkende musea met het oog op ontsluiting van de werken. Het KMSKA en het M HKA zijn daarbij, als onze eigen instellingen, bevoorrechte partners. Tegelijk ben ik mij bewust van de depotproblematiek, waardoor musea niet te veel werken in bewaring kunnen nemen.

De voorzitter: Mevrouw D'Hose heeft het woord.

Stephanie D'Hose (Open Vld): Minister-president, ik dank u voor de heel heldere uitleg.

Ik vind het heel goed dat u zo accuraat hebt gereageerd op het veilinghuis zelf. We moeten hier als overheid echt wel het signaal geven dat dergelijke zaken niet kunnen en dat moet worden aangegeven indien ze over zulke werken beschikken. De deontologische code zou een zeer goede zaak zijn. Het is belangrijk dat we daar verder op blijven aansturen en dat die er effectief komt. Mochten er inderdaad nog sancties aan gekoppeld kunnen worden, des te beter, maar alleen dat het erin zou staan, is al een goede stap.

Het verwondert me dat het gevonden kunstwerk dan eigenlijk nog niet op de lijst van acht terecht komt. Dat doet ons vrezen dat er nog meer werken zijn. U sprak van een juridisch onderzoek. Hoe verloopt dat? Hebt u daar zicht op?

De optimalisatie en de rondgang van de 87 standplaatsen is een zeer tijdsintensief werk. Wanneer zou dit ongeveer afgerond kunnen worden, zodat we ooit een volledig zicht hebben op de stand van zaken?

De voorzitter: De heer Brusselmans heeft het woord.

Filip Brusselmans (Vlaams Belang): Goedemorgen collega's, minister-president, en een gelukkige verjaardag aan mevrouw Segers.

Bedankt voor de interessante vraag, mevrouw D'Hose, ik had ze ook ingediend, maar blijkbaar te laat. U was me voor, hopelijk de laatste keer.

Maar goed, interessante vraag, en interessant antwoord, minister-president. Ik heb nog een bedenking. Mevrouw D'Hose zei dat meer dan 18.000 werken eigendom zouden zijn van de Belgische staat, als ik dat goed heb gehoord. Bij mijn weten is dat niet zo. De cijfers die ik heb gevonden, zijn natuurlijk indicatieve cijfers. Daarin stelt men dat meer dan 18.000 kunstwerken in de kunstcollectie van de Vlaamse Gemeenschap zitten, maar dat daarvan maar 12.000 eigendom zouden zijn van de Belgische staat. Kunt u mij eventueel laten weten hoeveel kunstwerken er exact in de kunstcollectie van de Vlaamse Gemeenschap zitten en hoeveel daarvan eigendom zijn van de Belgische staat?

Voor het overige kan ik mij achter de vragen van mevrouw D'Hose scharen.

Ik kan alleen maar een oproep doen aan de Kamer van Veilingzalen om de te koop aangeboden kavels die voorzien zijn van een overheidsetiket, te melden. Die aanpak is alleen maar efficiënt als dat allemaal correct wordt uitgevoerd. Wat dan met veilingzalen buiten het circuit van de Kamer van Veilingzalen? Wat met werken waarvan de labels verwijderd werden? Ik roep op om te werken met een databank die door iedereen te raadplegen is.

De voorzitter: De heer Pelckmans heeft het woord.

Gustaaf Pelckmans (Groen): Dit incident doet natuurlijk wat denken aan het incident van begin dit jaar rond de aquarel van Félicien Rops en de naziroofkunst.

We hebben het toen uitgebreid besproken in de commissievergadering van 20 februari. Minister, u hebt toen beloofd om op het volgende interministerieel overleg deze kwestie ter sprake te brengen. Heeft dat overleg plaatsgevonden? Ik kan me voorstellen dat er door corona andere onderwerpen waren. En zo niet, staat dat nog steeds op de agenda? Wat is daar de stand van zaken van?

Ik wil de twee zaken niet helemaal koppelen, maar ze zitten toch wat in dezelfde sfeer. U hebt ook beloofd dat in het toekomstige Erfgoeddecreet er toch ruim aandacht zou zijn voor de naziroofkunst enerzijds, maar misschien toch ook voor het fenomeen van de niet-traceerbare werken. Ik wilde u daar enkel nog aan herinneren.

De voorzitter: Mevrouw Coudyser heeft het woord.

Cathy Coudyser (N-VA): Collega's, dank u wel voor de vraag. Ik denk dat het rapport van het Rekenhof ons heeft wakker geschud dat we met ons cultureel erfgoed iets nauwer de opvolging mogen doen van waar het zich bevindt. Maar goed, daar is onmiddellijk een actieplan aan gekoppeld. Ik stel ook vast dat er in die jaren al hard aan gewerkt is.

Er waren een aantal prioriteiten. Ten eerste: waar bevinden die werken zich nu, hoe kunnen we ze beter inventariseren? Dat is heel tijdrovend, dus daar wordt nog altijd hard aan gewerkt. Het is ook goed dat we in het kader van de samenwerking met de Franse Gemeenschap nu kort op de bal kunnen spelen. Als ik hoor dat daarrond alsnog samengezeten wordt, is dat ook al een hele stap vooruit.

Er zou ook meer samengewerkt worden met het federale niveau. Daar heb ik in het antwoord niet zo veel over gehoord. Misschien zijn er via de interministeriële conferentie Cultuur wel mogelijkheden om ook daar nog eens te kijken, want het gaat over de geschiedenis over vele decennia heen, en alle niveaus moeten daar hun rol in spelen – het is een collectieve verantwoordelijkheid.

We zien dat we deze legislatuur verder inzetten op dat erfgoed, op onze topstukken, sleutelwerken – ook landelijk relevant. Het is goed dat niet alleen het KMSKA en het M HKA daarin betrokken worden. Uiteraard moeten zij betrokken worden als onze voorbeeldinstellingen, maar alle landelijk erkende organisaties spelen daar hun rol in en vaak zijn er heel grote werken die beter ontsloten worden naar het publiek in een landelijke of regionale context. Daar moeten we dus aandacht aan blijven besteden. Ook de aandacht voor de hedendaagse werken en aankopen blijft overeind.

Wordt dit in het kader van de nieuwe erfgoedronde ook mee opgenomen in de afspraken met enerzijds de grote erfgoedinstellingen en anderzijds die landelijke instellingen, zodat hun rol daar goed bewaakt kan worden? Kan dat nu in het huidige Erfgoeddecreet, of moeten we daar – hetzij decretaal, hetzij in de uitvoeringsbesluiten – ook nog meer aandacht aan besteden?

De depotproblematiek kennen we allemaal, maar ook daar wordt in deze legislatuur hard aan gewerkt. We zullen ook daar de opvolging verder blijven doen.

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Dank u wel voor de bijkomende vragen.

Mevrouw D'Hose, het juridisch onderzoek wordt opgestart, maar ik heb op dit moment geen zicht op wat er juist gaat gebeuren.

Mijnheer Brusselmans, u vraagt om hoeveel werken het exact gaat. Ik stel voor dat u mij daarover een schriftelijke vraag stelt. Ik heb de exacte cijfers hier niet bij.

Mijnheer Pelckmans, we hebben het interministerieel overleg opnieuw opgestart, en dat was inderdaad voor 100 procent aan corona gewijd. Maar tegelijkertijd hebben

we ook wel afgesproken dat we nog voor het zomerreces een nieuw interministerieel comité Cultuur zouden bijeenroepen. Ik zal dat daar zeker op de agenda zetten.

Mevrouw Coudyser, mijnheer Pelckmans, in het toekomstige Erfgoeddecreet is het de bedoeling om ook hieraan een passage te wijden.

Mevrouw Coudyser, ik heb in mijn antwoord al gesproken over de samenwerking met het federale niveau. Het gaat om een gemengde werking: zowel de Franse Gemeenschap als de Vlaamse Gemeenschap zal in de federale instellingen een inventaris maken van de kunstwerken die daar hangen. Het gaat dus om een samenwerking tussen de twee gemeenschappen, ook wat de federale 'gebouwen' betreft.

De voorzitter: Mevrouw D'Hose heeft het woord.

Stephanie D'Hose (Open Vld): Ik denk dat we het er in deze commissie kamerbreed over eens zijn dat dat toch een belangrijke problematiek, een belangrijk dossier is. Het gaat om de zorg voor ons erfgoed, dat we allen toch heel belangrijk vinden. Oké, door de coronacrisis zijn er nu andere prioriteiten en alle aandacht moet daar zeker naar uitgaan. Maar het is belangrijk om hier blijvend oog voor te hebben. Het is inderdaad een werk van lange adem. Maar we zullen het, samen met de collega's, niet nalaten om hierover geregeld schriftelijke vragen en vragen om uitleg te stellen, om te weten wat de stand van zaken is. Ik dank u.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Filip Brusselmans aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, en aan Zuhal Demir, Vlaams minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme, over de organisatie van zogenaamde drive-inparty's – 2350 (2019-2020)

Voorzitter: mevrouw Elisabeth Meuleman

De voorzitter: De heer Brusselmans heeft het woord.

Filip Brusselmans (Vlaams Belang): Voorzitter, minister-president, collega's, gezien de huidige crisis en het verbod op grote evenementen moet de evenementensector op zoek naar innovatieve ideeën, niet alleen om het hoofd boven water te houden, maar ook om de Vlaming een leuke zomer en zomervakantie te bezorgen.

Een van de initiatieven die duidelijk sterk de kop opsteken, zijn de zogenaamde drive-inparty's, zoals bijvoorbeeld het initiatief van Beat Park. Zij willen een festivalervaring aanbieden waarbij je vanuit je eigen wagen geniet van liveoptredens van artiesten en dj's.

In hun zoektocht naar locaties zijn zij naar verluidt op dit moment in druk overleg met verschillende steden en gemeenten, die vaak elk hun eigen regels hebben voor de organisatie van evenementen en ook op hun hoede zijn voor de adviezen van de Nationale Veiligheidsraad hieromtrent en het kader dat de Vlaamse Regering daarover al dan niet zal uitschrijven.

Minister-president, uiteraard haal ik dit geval niet zomaar aan. Deze drive-inparty's zijn het typevoorbeeld van innovatie binnen de evenementensector. Daarmee tonen ze nogmaals hoe belangrijk ze eigenlijk zijn voor onze Vlaamse economie en hoe spitsvondig de Vlaming met deze maatregel omgaat.

De sector heeft natuurlijk hulp nodig van de overheid, niet alleen financieel, maar ook qua kader. Want lokale besturen kunnen dit niet alleen. In vele gemeenten en

steden heerst het gevoel dat ze alles – om het op zijn Vlaams te zeggen – ‘in hun nek gedraaid krijgen’. En dat kan niet de bedoeling zijn. Ook zij hebben al immense inspanningen gedaan tijdens deze crisis.

Minister-president, bent u op de hoogte van dat soort initiatieven? Bent u op enige wijze betrokken bij het tot stand komen of de organisatie van dergelijke initiatieven, bijvoorbeeld door overleg over de antwoorden op vragen van eventuele organisatoren?

Bestaat er al een kader voor dergelijke evenementen? Bent u bereid een kader uit te werken waarmee de lokale besturen kunnen werken met het oog op de organisatie van dergelijke evenementen? U hebt al enkele keren gesproken over een event risk matrix, wat ik op enthousiasme hebt onthaald. Hoever is dat gevorderd? Kunt u ons de datum geven waarop heel de sector wacht? Plant u nog andere initiatieven met betrekking tot financiële steun voor de evenementensector, die vaak tussen de mazen van het noodfondsnet valt?

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Voorzitter, ik ben op de hoogte van dergelijke initiatieven, maar mijn kabinet is er niet bij betrokken. Ik denk dat Vlaanderen trots kan zijn op zijn rijk geschakeerd cultureel landschap. Het is niet aan de Vlaamse overheid om zelf als actor in die lokale dynamische ruimte te werken. De vorige Vlaamse Regering heeft het Vlaams bestuurlijk landschap grondig hertekend, met de subsidiariteit als richtinggevend principe. De lokale besturen zijn aan zet om dergelijke praktijken te stimuleren of te ondersteunen. Indien de evenementen ten gevolge van de coronacrisis schade ondervinden, kunnen de lokale besturen uit het noodfonds putten. We hebben voor de lokale besturen voorzien in 87 miljoen euro. Dat geldt zal via het Gemeentefonds worden verdeeld.

Mijnheer Brusselmans, u hebt me gevraagd of er een kader voor dergelijke evenementen bestaat. Zoals u weet, heeft de Nationale Veiligheidsraad op 3 juni 2020 beslist dat activiteiten met publiek vanaf 1 juli 2020 weer mogelijk zijn, zij het natuurlijk, zoals alles in deze periode, onder strikte voorwaarden. Alles moet zo veilig mogelijk zijn voor de uitvoerders, het publiek en de medewerkers. Zoals de Nationale Veiligheidsraad heeft bepaald, worden hiervoor protocollen opgemaakt die de sector helpen om veilig te starten. Deze protocollen worden, na advies van de Groep van Experts belast met de Exitstrategie (GEES) en in overleg met de sector, door de bevoegde minister bepaald.

Daarnaast zal de organisatie voor elke culturele activiteit worden verplicht om een risicoanalyse te maken met betrekking tot onder meer de deelnemers, de locatie, de aard van de activiteit en de verplaatsingen voor, tijdens en na de activiteit. We helpen de organisatoren en de lokale besturen met die risicoanalyse door een event risk matrix ter beschikking te stellen om een aantal risicoparameters af te toetsen. Die tool is veeleer bedoeld als een risico-inschatting voor evenementen.

Wat de timing betreft, is het zo dat die matrix zeker op 1 juli 2020 online zal komen. Het is de ambitie om de matrix al eerder, eind deze week of begin volgende week, in de vorm van een Exceltabel ter beschikking te stellen. Zo kunnen mensen dit al toepassen voor het online staat. Ik wacht er zelf op, want ik heb die matrix ook voor iets nodig.

Ik heb geen verdere initiatieven genomen. Volgens mij is het aan de sector om aan de slag te gaan en de nodige veiligheidsmaatregelen na te leven.

U hebt me nog een specifieke vraag over de evenementensector gesteld. Tijdens de toelichting van het noodplan heb ik duidelijk gezegd dat we nog iets voor de evenementensector plannen. We bekijken dit momenteel technisch, want die

sector valt zowat overal buiten. Het is ook iets heel specifiek. Er zijn heel kleine en gigantisch grote spelers. We willen daar iets apart voor uitwerken en we overleggen hierover met de sector. Dat is het laatste onderdeel van de ondersteuningsmaatregelen voor we aan de relancemaatregelen beginnen, want dat is een ander hoofdstuk. Het is het laatste gedeelte dat nog moet worden ingevuld, maar naar mijn aanvoelen ook het meest complexe gedeelte. We zoeken in overleg een goede formule om dat rond te krijgen, maar ik besef maar al te goed dat de klok tikt.

De voorzitter: De heer Brusselmans heeft het woord.

Filip Brusselmans (Vlaams Belang): Bedankt voor het antwoord, minister-president. We hebben een datum gehoord, en ik denk dat ik niet de enige zal zijn die hier net een klein vreugdesprongetje heeft gemaakt. Als er mensen van de evenementensector meekeken, denk ik dat ze daar ook heel tevreden mee zullen zijn. Wat een verschil met het antwoord dat we gisteren kregen, onder meer op vragen van collega D'Hose en mezelf, van minister Crevits, die eigenlijk rond de pot draaide en niets concreets zei. Ze begon over kermissen en zo, waar er natuurlijk al een datum voor was.

Ik wil nog even doorgaan op die specifieke maatregelen. Het klopt: u hebt vorige week inderdaad gezegd dat u erkende dat die vaak tussen de mazen van het net vallen en dat er specifieke maatregelen komen. U weet het of u weet het niet, maar wij pleiten al enkele weken, voornamelijk bij minister Demir, voor een specifiek noodfonds, boven op de rest, voor de evenementensector. Ik doe dus een warme oproep om daarvoor duidelijke financiële middelen ter beschikking te stellen.

Minister Crevits haalde gisteren tijdens haar antwoord de compensatiepremie aan, die al voor 14 miljoen euro zou moeten zijn uitgekeerd. Ze was er vrijwel zeker van dat dat in totaal een bedrag van 25 miljoen euro zou zijn, als alle aanvragen binnen waren. Maar volgens mij zijn er, net zoals in alle sectoren, ook in deze sector veel premies uitgekeerd die niet uitgekeerd hadden moeten worden, aan organisaties of mensen die daar geen recht op hebben. Ik begrijp eigenlijk niet goed hoe minister Crevits aan dat bedrag van 25 miljoen euro komt. Kunt u mij dat even verduidelijken?

De voorzitter: Mevrouw D'Hose heeft het woord.

Stephanie D'Hose (Open Vld): Bedankt voor de vraag, mijnheer Brusselmans. En bedankt, minister Jambon. Zoals de collega zegt, had ik gisteren in het vragen-uurtje aan u gevraagd – maar minister Crevits is de vraag komen beantwoorden – hoe het specifiek zit met de eventsector. En dan had ik het inderdaad niet over events als kermissen en foren voor deze zomer, maar over events in het najaar. We hebben het dan eigenlijk over heel beheersbare beurzen, congressen en business-to-business events (b2b-events). Men wil dat nu al beginnen te plannen, want een evenement krijg je niet georganiseerd in een week tijd. Men zegt mij vanuit de sector dat men daar drie maanden voor nodig heeft. Doordat er nu nog heel weinig uitzicht is op september en oktober, zijn er constant bedrijven die afgelasten.

De eventsector voelt zich wat in de kou gelaten, doordat men geen definitieve go krijgt om in september beurzen te kunnen organiseren. Als we toelaten dat mensen op café kunnen gaan, dan kunnen we toch ook wel toelaten dat er een beurs is, waar je die veiligheidsmaatregelen perfect kunt laten plaatsvinden, waar je je expohal zo kunt organiseren dat mensen plaats hebben, waar je overal dispensers kunt zetten. Men heeft die eventmatrix samen opgesteld, maar die wordt niet vrijgegeven. Gisteren verwees minister Crevits naar de Nationale Veiligheidsraad die opnieuw zou moeten samenkomen daarvoor, maar ik begreep dat daar nog geen nieuwe datum voor is. Er is dus toch nog heel veel onduidelijkheid.

Twee weken geleden heb ik bij u in de commissie aangekaart dat het heel goed is dat het noodfonds er is. De mazen van het net zijn gedicht voor de cultuursector. Ik gaf zelf aan dat er nog een probleem is bij de evenementensector. U hebt nogmaals bevestigd dat daar inderdaad ook nog iets voor moet komen. Minister Crevits deed die deur gisteren toch wat meer dicht. Ik denk dat het hier echt het moment zal zijn om toch die extra inspanning te doen.

Ik besluit op dezelfde manier als mijn collega: het is heel goed dat er een datum is. Ik hoop dat we dat nu ook gewoon breed en duidelijk kunnen communiceren aan de sector, die gisteren massaal naar de actuele vraag aan het kijken was, in de hoop daar een duidelijke visie te krijgen. Nu moeten we toch kunnen zeggen: je kunt beginnen te plannen, je kunt openen naar bedrijven, je kunt events organiseren, en stop alsjeblieft met massaal af te zeggen. Want die sector is nog veel meer aan het bloeden. En daarin had minister Crevits wel gelijk: we kunnen kijken naar steunmaatregelen en economische maatregelen, maar een goede opstart is eigenlijk de beste maatregel die we kunnen treffen.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp-a): Minister-president, ik denk dat heel wat mensen een zucht van opluchting slaken nu er eindelijk een perspectief zal zijn dat men de zaken die nu massaal geannuleerd worden, events en dergelijke, weer kan plannen. Zoals collega D'Hose zegt: grote events zoals bedrijfsfeesten en congressen, dat plan je niet in één maand, daar heb je minimaal drie maand voor nodig. Het is heel belangrijk dat die sector perspectief krijgt.

Ondertussen is er natuurlijk nog verdere steun nodig. Ik ben verheugd om te horen dat ze gaan bekijken hoe dat kan.

Huwelijksfeesten zijn een belangrijk onderdeel van de events. U zult waarschijnlijk, net als wij, gisteren veel mails en sms'en gekregen hebben met de boodschap: red de huwelijkssector! Dat is niet altijd de meest effectieve manier van actievoeren, zo'n storm aan mails werkt niet per se positief. Maar de bezorgdheid die daarin wordt uitgedrukt is natuurlijk zeer terecht. 2020 was voor de huwelijkssector hét jaar, met zo'n symbolische datum. Die huwelijken worden nu naar volgend jaar verzet. Tegen volgende maand worden die echt niet meer georganiseerd. Ze stellen dan ook enkele concrete vragen.

Minister-president, u bent aan het kijken wat u kunt doen. Gaat dat in de richting van wat zij vragen, bijvoorbeeld een hinderpremie zoals voor de foorkramers of de verlenging van het overbruggingsrecht? Er zijn een heleboel eisen. Kunt u een tip van de sluier oplichten: in welke richting bent u aan het denken om die sector nu te steunen?

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (CD&V): Ik wil even reageren. Minister Crevits is natuurlijk niet bevoegd voor de exitstrategie voor de eventsector, dat wil ik toch wel duidelijk zeggen. Zij heeft wel samen met de Vlaamse Regering allerlei premies opgezet, waar heel wat mensen een stukje de coronatijd mee konden overbruggen. Ook federaal is er een en ander in beweging gezet rond tijdelijke werkloosheid voor de zogenaamde payrollers. Ik zal heel dat verhaal hier niet hernemen.

Er is wel nog een concrete vraag. Op een bepaald moment kregen we berichten van drive-inevenementen – daar gaat de vraag toch over –, een drive-incinema bijvoorbeeld. Om dat te organiseren zouden ze bepaalde radiofrequenties nodig hebben, maar dat wordt aangevraagd bij de Vlaamse Regulator voor de Media (VRM) – een bevoegdheid van minister Dalle, ik weet het. Het zou dan negen weken duren om dat allemaal op elkaar af te stemmen. Is dat niet zo? Ik ben geen

technicus, maar misschien kan de minister-president of een collega die er meer over weet, daarop antwoorden. Hebben zij al dan niet bepaalde radiofrequenties nodig om goede drive-inevenementen te kunnen organiseren? Dat is een meer technische vraag. Ik zie u verbaasd kijken, minister-president, ik weet niet of u erop kunt antwoorden.

Gustaaf Pelckmans (Groen): Ook Groen sluit zich graag aan bij de enorme bezorgdheid van die eventsector.

Tussen haakjes: of men nu warm zal lopen om cultuur te gaan beleven met de auto, dat is nog de vraag. Het is een hebbeding. Voor ons niet gelaten, maar of we die initiatieven echt moeten gaan uitrollen, dat betwijfel ik. Dit even terzijde.

Wat me wel bezighoudt, minister-president – en u hebt er zelf ook naar verwezen –, is de omschrijving van de eventsector. Kunnen we eerst eens goed analyseren wie daar precies in zit en tot een soort categorisering komen, om dan pas de maatregelen uit te rollen? Ik heb nu het gevoel dat het zo'n berg is dat er eigenlijk niemand aan durft beginnen. En dat brengt me tot de tweede vraag, die collega Brouwers ook stelt. Het is inderdaad niet echt duidelijk: welke minister is nu eigenlijk bevoegd voor die sector?

En tot slot – dit sluit een stukje aan bij wat de jarige collega Katia Segers stelt –: opnieuw de vraag naar de echte individuen in die eventsector, die nog altijd tussen de mazen van het net vallen, ondanks alle genomen maatregelen. We moeten daar heel veel aandacht voor blijven hebben. Dat zijn dikwijls mensen met een hogere geschooldheid en kennis, maar die zo afhankelijk van opdrachten dat zij buiten de huidige structuren vallen. Ik wil daar nog eens extra aandacht voor vragen. Dank u voor uw antwoord.

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Mijnheer Brusselmans, ik dacht dat het juiste bedrag aan uitgekeerde premies veel hoger lag dan de getallen die u vernoemt, zowel de hinderpremie als de compensatiepremie, waar u het specifiek over had. Ik dacht dat het bedrag veel hoger lag; minister Crevits is daarvoor verantwoordelijk om de juiste cijfers kenbaar te maken.

We hebben ook al onderzoek gedaan naar frauduleuze dingen. Dat zijn cijfers die vorige week naar boven zijn gekomen. Er zat ook wel wat fraude op. Dat wisten we natuurlijk in het begin omdat men de procedure tamelijk eenvoudig maakt voor de aanvraag van die premies. Dat was een keuze die we toen gemaakt hebben. Men kan een loodzware procedure daarop toelaten en er dan een hele administratie tegenover zetten om dat te controleren. Wij hebben er voor geopteerd om het administratief eenvoudig te houden en een post-factumcontrole te doen, wetende dat men er dan wel wat fraudegevallen uit kan halen.

Zoals u in de communicatie van minister Crevits gehoord hebt, is het ook echt de bedoeling om die fraude hard aan te pakken. Ik vind het toch ongelooflijk dat mensen, op een moment dat zo veel sectoren in penibele omstandigheden zitten, van crisismaatregelen gebruikmaken om op frauduleuze manier toch een deel van de koek naar zich toe te trekken. Ik begrijp dat niet. We gaan daar dus hard tegen in. Eerlijkheidshalve vond ik wel dat het aantal fraudegevallen nogal meeviel in het geheel. Elk fraudegeval is er natuurlijk een te veel, daar gaat het niet over.

Wat de congressen betreft, heeft de Veiligheidsraad voor 1 augustus al congressen tot tweehonderd mensen mogelijk gemaakt. Dat is al een exact getal vanaf 1 augustus. Voor na 1 september is het op basis van die event risk manager dat er gekeken moet worden welk risico bepaalde congressen kunnen hebben. 'Congres' is ook weer zo'n containerbegrip: je hebt congressen die meer culturele evenementen

zijn, en je hebt andere congressen die heel statische vergaderingen zijn, waar mensen naartoe komen, luisteren en terug naar huis gaan.

Wat de huwelijkssector betreft: voor de specialisten van de GEES is een huwelijksfeest ongeveer het meest complexe gegeven in heel die dingen. Dat is iets waar mensen d'office elkaar willen omhelzen en vastnemen. Er zijn ook vaak meerdere generaties die door elkaar komen. Het is op een kleine oppervlakte. Ze zijn daar wel redelijk voorzichtig in. In de tijdsas die we uitgezet hebben, hebt u waarschijnlijk gezien dat het voor evenementen in feestzalen in juni voor dertig personen mag, in juli al tot vijftig personen, en dat vanaf 1 augustus daar ook de event risk management tool uitsluitel over moet geven.

Mevrouw Brouwers, excuseer, maar ik ben geen specialist in radiogolven voor cinema enzovoort. Ik vraag me ook af waarom dat nodig is. Als ik denk aan een openluchtcinema met een drive-in, denk ik aan een heel groot scherm waarop wordt uitgezonden. Maar misschien zijn er ook mogelijkheden om dat dan via het scherm in je auto uit te zenden. *(Opmerkingen)*

Wat betreft het geluid dat moet worden overgedragen: sorry, ik ben daarin geen specialist. Ik kan niet zeggen of zo'n aanvraag zo lang duurt. Ik weet het niet.

Mijnheer Pelckmans, u wijst op de complexiteit van de eventsector. Daarom konden we dat ook niet zomaar meepakken in de voorgaande programma's. En het is exact daarnaar dat onze techniekers aan het kijken zijn: hoe bakken je die sector af? Wat we wel al weten, is zoals mevrouw Segers zegt, dat je van de eenmanszaken of gewone zelfstandigen in bijberoep, kleine tot gigantisch grote bedrijven ... De vraag is natuurlijk: hebben die grote bedrijven geld nodig of hebben zij vooral de zekerheid nodig dat zij zo rap mogelijk kunnen opstarten? De vraag die ik vanuit die hoek krijg, is eerder: geef ons zekerheid over wanneer we terug kunnen opstarten, en niet zozeer geld. Bij die kleinere spelers gaat het dan weer wel over geld.

De complexiteit waarop u vandaag wijst, is net de reden dat we vandaag nog niet klaar zijn. Dat vraagstuk wordt momenteel door onze techniekers opgelost.

De voorzitter: De heer Brusselmans heeft het woord.

Filip Brusselmans (Vlaams Belang): Ik haal die cijfers gewoon uit het antwoord van minister Crevits gisteren. Als die meer of minder zijn, dan moet u dat dus uitzoeken binnen uw Vlaamse Regering. Maar ik heb het vooral over het feit dat u zegt dat u niet kunt vermijden dat daar fraude op zit. U hebt daarin gelijk. Het zou belachelijk geweest zijn indien u in het begin een zware procedure zou hebben ingesteld. Ik heb daar alle begrip voor en ik vertrouw er ook op dat die fraude zal worden aangepakt. Ik vind het alleen een beetje raar dat men op voorhand zwaait met 25 miljoen euro die men verwacht te zullen uitdelen, terwijl er daarover eigenlijk nog geen enkele schatting te maken valt. Dat is onmogelijk, want je weet niet hoeveel gevallen er nog zullen komen en hoeveel daarvan legitiem zullen zijn. Ik vind het dus wat voorbarig om daarmee te gaan zwaaien in de plenaire vergadering, terwijl dat niet zeker is. Dat was mijn bijkomende opmerking.

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Het is toch logisch, wanneer je een maatregel instelt, dat je een inschatting maakt en daarbij zegt op welke hypothesen die inschatting is gebaseerd. Indien je een maatregel zou voorstellen zonder inschatting, zou de eerstvolgende vraag van het parlement zijn: hoe schat je dat in, hoeveel zal dat de belastingbetaler kosten? Meestal doen we dat zo, dan zetten we een redenering op. Als dan blijkt dat bepaalde elementen in die redenering niet kloppen, dan moet je dat natuurlijk uitklaren. Maar je moet toch een min of meer plausibele redenering opzetten, om te kunnen zeggen in welke grootteorde van

bedrag we denken. Vaak gebeurt dat inderdaad met de natte vinger. Het is moeilijk om in te schatten hoeveel mensen daarop zullen ingaan. Maar ik vind het ook een zaak van goed bestuur om te zeggen: als we die redenering volgen, dan komen we tot dat bedrag.

Maar goed, we kunnen daarover van mening verschillen. Het is niet zo essentieel.

De voorzitter: De heer Brusselmans heeft het woord.

Filip Brusselmans (Vlaams Belang): Minister, ik begrijp dat u op voorhand een inschatting maakt. Maar als u onderweg merkt dat er veel of toch relatief veel – meer dan we allemaal hadden verwacht – fraudegevallen zijn, dan is de schatting die u bij voorbaat deed, totaal niet relevant. Om die dan nog eens te bevestigen en te herhalen, terwijl u weet dat bepaalde dingen lopen zoals u ze niet had verwacht, dat vind ik geen goed bestuur.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Gustaaf Pelckmans aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over muzische workshops en kampen voor kinderen – 2362 (2019-2020)

Voorzitter: mevrouw Elisabeth Meuleman

De voorzitter: De heer Pelckmans heeft het woord.

Gustaaf Pelckmans (Groen): Voorzitter, het is een drieluik of een trilogie, zoals dat de film- of boekensector wordt genoemd. Het zijn drie vragen om uitleg over de exit en als ik mag, wil ik dat even kaderen. Wat we vorige week hebben gezien, is heel belangrijk. We hebben dat allemaal positief ontvangen, maar ik heb een kritische bedenking bij de financiële steun. Minstens even belangrijk is een ordentelijke exit. We hebben het daarnet over de evenementensector gehad. Ik vermoed dat we een grondige analyse van de gesprekken moeten maken. Ik heb dat in drie vragen om uitleg gegoten.

Eerst wil ik het concreet over de muzische workshops en kampen voor kinderen hebben. De zomer komt eraan. Is er al duidelijkheid of die kampen met muzische vorming kunnen en mogen doorgaan? Hoewel veel van die workshops met een beperkt aantal kinderen gebeuren en de maatregelen daar kunnen worden toegepast, is er onduidelijkheid gecreëerd over de vraag of die kampen voldoen. Het belang van het een en het ander heeft te maken met de doorstart van de podiumkunstensector in het najaar. Die kinderbubbels zijn er, maar worden nu ook meer door het onderwijs georganiseerd. Dat is een interessante tool om de cultuursector te laten doorstarten, maar daarover volgt straks een andere vraag om uitleg.

Minister-president, deze vraag om uitleg is kort en duidelijk. Hoe zit het nu met al die kampen in de zomer, specifiek de kampen met muzische vorming? Mag het of mag het niet?

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Mijnheer Pelckmans, het is een heel korte en duidelijke vraag. Ik zal een kort en duidelijk antwoord geven. Zoals in de beslissing van de Nationale Veiligheidsraad van 3 juni 2020 is opgenomen, kunnen de activiteiten waar u naar verwijst, al sinds 8 juni 2020 weer starten, als ze effectief veilig kunnen worden georganiseerd en als ze conform zijn met de protocollen die de bevoegde minister heeft gemaakt. Het gaat dan om minister Dalle en mezelf,

want zij zijn bevoegd voor de beleidsdomeinen Cultuur en Jeugd. Wij moeten die protocollen valideren, want muzikanten en workshops vallen, afhankelijk van de doelgroep, zowel in het beleidsdomein Cultuur als in het beleidsdomein Jeugd.

Deze doelgroep houdt het best rekening met de bestaande generieke protocollen voor jeugdkampen en voor cultuuractiviteiten. Ik heb dat protocol gisteren onderkend. Het kabinet is nauw betrokken bij de opmaak van de generieke protocollen voor jeugd. De amateurkunstenorganisaties VLAMO en Koor&Stem hebben hun input geleverd.

Die twee protocollen bestaan en daar kan verder mee worden gewerkt. Voor de meeste activiteiten zal het geen probleem zijn zich aan de richtlijnen te houden. In het basisprotocol voor Cultuur, dat sinds 8 juni 2020 van kracht is voor fase 3, heb ik op aangeven van de experts voorlopig drie risicoactiviteiten verboden.

Het gaat om koorzang en alles wat tot luid spreken of roepen in elkaars nabijheid leidt. Het is niet erg aan de andere kant van een voetbalveld te roepen, maar expressie en hard roepen in groep is iets anders. Ik weet niet of u hebt gezien dat een koor enorm door het coronavirus is getroffen. Ik denk dat het in Duitsland is. We weten wat we bedoelen. Koorzangers staan dicht bij elkaar en brengen veel naar buiten, niet alleen klank, maar ook speeksel. Dat schijnt zeer gevaarlijk te zijn. Koorzangen en alles wat leidt tot luid spreken en roepen, is in dat protocol voorlopig verboden. Activiteiten met blaasinstrumenten zijn om evidente redenen ook verboden in juni 2020. Dit geldt ook voor alle activiteiten waarvoor heel nauw fysiek contact nodig is, zoals bepaalde vormen van dans en toneel waarbij mensen heel dicht bij elkaar staan.

We zullen er de komende weken alles aan doen om, samen met experts uit de sector en met professor Vlieghe van de Groep van Experts belast met de Exitstrategie (GEES), de nodige richtlijnen te ontwikkelen zodat deze activiteiten vanaf 1 juli 2020 weer kunnen starten. In juni 2020 is het voorlopig nog niet mogelijk om specifieke kooractiviteiten, activiteiten met blaasinstrumenten en fysieke activiteiten heel dicht bij elkaar te organiseren.

De voorzitter: De heer Pelckmans heeft het woord.

Gustaaf Pelckmans (Groen): Bedankt, minister, voor het zeer duidelijke antwoord. Er zitten in uw antwoord sowieso al een aantal elementen voor de volgende vragen. Ik ga dus nog even door op dit punt, want deze vraag was eigenlijk een opzet naar een heel belangrijke andere vraag, over de opstart van het cultuurseizoen in het najaar. U of uw medewerkers hebben ongetwijfeld al vernomen dat er vanuit de podiumkunstenaren – Michael De Cock, het Overleg Kunstenorganisaties (oKo), Marc Maillard van Froe Froe, en nog heel veel mensen die werkzaam zijn in die sector en in de kindercultuur en de scholenwerking – een oproep is om voor het najaar het seizoen op te starten, net met die kindercultuur, vanwege de bubbels die er zijn. Je kunt met die organisatoren, of het nu film, bioscoop, theater of cultuurcentra zijn, perfect onderhandelen. Door die bubbelvorming zou de cultuursector effectief wel een startbasis kunnen hebben, net bij die kindercultuur, temeer ook omdat kinderen onder elkaar het virus minder blijken door te geven.

Daar is heel veel ruis over in de sector, of in het najaar schoolvoorstellingen of groepsbezoeken aan bibliotheken en musea enzovoort effectief kunnen doorgaan. Als dat kan, des te beter. Als dat niet kan, kunnen we daar dan geen apart en duidelijk protocol voor maken?

Mijn tweede bijkomende vraag gaat over uw collega, minister Weyts, die al geantwoord heeft op de vraag waarom hij de projectsubsidie van Dynamo 2 toch absoluut wil uitstellen, iets wat in de sector heel zwaar valt. Wij hebben toch wat

het gevoel dat er ook daar geen grote 'Sturm' is vanuit Onderwijs om die cultuur-educatieve uitstappen te stimuleren en te organiseren. Het is een uitdrukkelijke vraag aan u, als minister-president, om daar een standpunt over in te nemen, omdat u ook minister van Cultuur bent, over hoe belangrijk het is dat de cultuursector met deze volgens mij zeer beheersbare strategie een opstart zou kunnen maken.

De voorzitter: Mevrouw Perdaens heeft het woord. (N.v.d.r.: Wegens de slechte geluidskwaliteit kon mevrouw Perdaens niet aan het woord komen.)

Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Mijnheer Pelckmans, eigenlijk kan ik generiek antwoorden op uw vraag. Het is mijn bekommernis om alles zo snel mogelijk te openen, binnen de grenzen die de volksgezondheid toelaat. Het kabinet is permanent in overleg met de GEES, met de protocollen in de hand, met de vragen van de sector in de hand. Om protocollen af te sluiten en om te bekijken wat er geleidelijk mogelijk is, moeten we niet iedere keer via de Nationale Veiligheidsraad passeren. De Nationale Veiligheidsraad neemt een paar generieke standpunten in, een logica die moet worden gevolgd. Binnen die logica kunnen we protocollen afsluiten. Neem het van mij aan dat ik een uiterste inspanning doe. Maar wat ik niet ga doen, is iets doen waarvan de experts zeggen dat we echt een loopje nemen met de volksgezondheid. Ik tracht de elastiek zo ver mogelijk te rekken, maar ik ga hem echt niet laten breken ten nadele van de volksgezondheid. Dat gaan we echt niet doen.

Ik denk dat we vandaag al een redelijk perspectief hebben. U hebt gelijk: het is tot september, en het zal kwestie zijn om voor de culturele sector snel perspectief te bieden voor het najaar. Maar mijn indruk is, en ik begrijp dat ook, dat de experts de maand juni gaan afwachten om te kijken wat het effect op de curve is van de vele versoepelingen die nu gebeurd zijn.

Ik verwacht geen grote versoepelingen, die worden niet in het vooruitzicht gesteld voor eind juni. De vorige waren er op 8 juni, tel daar veertien dagen bij, dan zijn we 22 juni. Dan kunnen we een evaluatie maken van het effect op de coronacurve. Dan kunnen we aan een volgende periode werken. Ik sta aan uw kant om zo rap en zo veel mogelijk te openen, maar binnen de context van veiligheid.

De voorzitter: De heer Pelckmans heeft het woord.

Gustaaf Pelckmans (Groen): Ik twijfel echt niet aan uw intenties, minister-president. Er ligt alleen een enorme kans, terwijl de sector volledig achter het principe staat van schooluitstappen richting cultuursector. We moeten dat zo snel mogelijk oplossen en zorgen dat het kan. We gaan niet verder dan dat de gezondheid toelaat.

De vraag is en blijft: moeten we daar geen apart protocol voor maken? Kan dat niet naar voren worden geschoven? Als de sector zegt dat dit een van de opstartmogelijkheden is, waarom pakken we dat dan niet eerst vast? Net zoals in de eventsector moeten de organisatoren weten waar ze aan toe zijn.

Op dit moment is er nog geen enkel schoolbezoek aan een cultuurinstelling verkocht, omdat niemand weet hoe ze daarmee om moeten gaan. Ik dring erop aan om een protocol naar voren te schuiven en af te sluiten. Nogmaals mijn bede om zeker ook het enthousiasme van minister Weyts ten aanzien van dynamoPROJECT en cultuuruitstappen mee te nemen om die steun daar ook te krijgen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Gustaaf Pelckmans aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over de coördinatie van de corona-exitplannen voor de cultuursector – 2363 (2019-2020)

Voorzitter: mevrouw Elisabeth Meuleman

De voorzitter: De heer Pelckmans heeft het woord.

Gustaaf Pelckmans (Groen): Het loopt allemaal wat door elkaar. Mijn intentie met deze vraag is: ik zou heel graag, en ik denk velen met mij, het stroomschema kennen. Hoe werkt nu eigenlijk zo'n toelating om iets te organiseren? We horen dat de verschillende sectoren daar al heel lang mee bezig zijn, dat de protocollen klaar liggen. U hebt daarnet gezegd dat de protocollen voor de podiumkunsten ondertekend zijn. Maar hoe verhouden al die structuren zich nu eigenlijk tegenover elkaar? Wie moet naar wat luisteren? Ik had heel graag een kort en duidelijk verhaal daarover gekregen. U zegt dat de Veiligheidsraad heel belangrijk is in dezen, maar niet voor alles tussenkomt.

Mijn laatste vraag hebt u al een beetje beantwoord: hoe zit het met de versoepelingen en de implementatie van deze plannen?

Maar laten we ons eerst concentreren op dat schema. Ik daag u echt uit om dat eens goed uit te leggen. De hele sector luistert mee.

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Goedemorgen aan heel de sector.

Eigenlijk is het zeer eenvoudig. De Nationale Veiligheidsraad heeft een aantal dingen gezegd: dat kan in die periode en dat kan niet; na 1 september komen er protocollen, sommige al in augustus.

Er is overleg tussen mijn kabinet, de administratie en de sectoren. Er wordt een ontwerp van protocol gemaakt. Dan volgt er een ontwerp samen met de Groep van Experts belast met de Exitstrategie (GEES). Voor Cultuur is dat meestal Erika Vlieghe, voorzitter van de GEES. Dan start er een soort interactief proces. De GEES geeft opmerkingen, we gaan terug naar de sector, en komen we op den duur tot een protocol waar én de experten én de sector mee akkoord gaan en dat ik als minister onderteken. Dan gaat het van start.

Er is dus een gesprek met de sectoren. Dan gaan we in overleg met de GEES en komen we hopelijk tot een consensus; tot hiertoe is dat iedere keer al gelukt. Dan teken ik het protocol en het is van kracht. Het wordt dan gecommuniceerd naar de sector, en die kan ermee aan de slag. Het is een tamelijk eenvoudig proces.

De voorzitter: De heer Pelckmans heeft het woord.

Gustaaf Pelckmans (Groen): Ik heb nog een bijkomende vraag. We vernamen begin deze week dat de protocollen rond de film- en televisieproductie zijn afgesloten, waar ook veel mensen van de commissie Media natuurlijk zeer blij mee zijn. Maar tegelijkertijd roept dat ook wel het probleem op van de synchronisatie binnen de sector. U weet dat die sector groot en ruim is, maar toch goed aan elkaar hangt. Er wordt dan toch niet goed begrepen waarom zo'n beslissing veel sneller genomen kan worden dan voor de andere sector. Men heeft mij gewezen op het feit dat de protocollen rond de podiumkunsten eigenlijk ook al heel lang klaar waren, maar dat men daar nog geen duidelijkheid over kreeg. De snelheid en de synchronisatie van de sector is toch iets wat verwarring en wrevel oproept. Ik ga iets duidelijker

zijn: de podiummensen vragen waarom een beslissing over een filmset wel kan worden gemaakt, maar voor hen niet.

Er blijft ook nog de heel specifieke vraag voor de bevoegdheden. U hebt daarnet duidelijk het schema gegeven, maar daarstraks wel niet geantwoord – misschien bent u het vergeten – wie er als minister eindverantwoordelijke is, wat de eventsector betreft.

De voorzitter: De heer Meremans heeft het woord.

Marius Meremans (N-VA): Ik heb toch wel een vraag, voorzitter. Mijn indruk is dat een aantal vragen om uitleg meer gaan over gedachtewisselingen over corona. Moeten wij misschien voor straks de vragen meer beperken tot die gedachtewisseling, want op den duur doen we alles dubbel.

Maar wat de vraag betreft, kan ik alleen maar vaststellen dat de sector ook al zelf met voorstellen komt en hun eigen mensen dus al een aantal maatregelen treffen. Ik vind een aantal zaken dus wel een beetje achterhaald. Dat wou ik toch even meegeven. We moeten toch eens een onderscheid gaan maken in deze commissievergaderingen.

De voorzitter: We zijn afgestapt van het systeem van die gedachtewisselingen. Als we dat opnieuw moeten inplannen, zitten we weer met de andere vragen die blijven liggen of ophopen en niet aan bod komen, of zitten er weken tussen. We hebben geopteerd om nu te werken met het systeem van vragen, ook over de exitstrategie. Vorige keer hebben we dan de gedachtewisseling gedaan over het noodfonds, maar dat ging specifiek daarover, waardoor de vragen over de exitstrategie nog aan bod moesten komen. Dat is hoe het verlopen is.

Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Mijnheer Pelckmans, je kunt natuurlijk op elke slak trachten zout te leggen, maar ik heb maandag het protocol voor de filmsector getekend en woensdag dat voor de podiumsector. Daar zit 48 uur tussen, dat is waar, dat zal verschrikkelijk zijn. Maar dan moet men met die verschrikking maar leven. Zoals ik zei, wat Cultuur betreft passeert het allemaal bij mevrouw Vlieghe, en mochten er twee specialisten zijn, had het parallel kunnen gaan. Nu was er 48 uur tussen, het had evengoed omgekeerd kunnen zijn.

Wat de evenementensector betreft: de variatie in de evenementensector is zo breed dat vele zaken onder een aantal dingen vallen. Het economisch aspect valt bij minister Crevits, dat is duidelijk.

Als het culturele evenementen zijn, dan komt het bij Cultuur; zijn het jeugdevenementen, is het bij Jeugd; zijn het sportevenementen, dan komt het bij Sport; is het een evenement in de puur toeristische sfeer, dan zit het bij collega Demir. De Event Risk Management Tool is een tool die door al die domeinen kan worden gebruikt. Minister Demir heeft destijds het initiatief genomen om die Event Risk Manager te initiëren. Dat is gebeurd in samenwerking met de Karel de Grote Hogeschool en een aantal virologen. We zullen van diezelfde Event Risk Manager gebruikmaken voor al die evenementen, zodat er een uniforme transsectorale aanpak is.

De voorzitter: De heer Pelckmans heeft het woord.

Gustaaf Pelckmans (Groen): Eerst wil ik één punt aanhalen. Wat de protocollen betreft: oké, akkoord. Ik heb niet zoveel zout in huis om op alle slakken te leggen. Maar laat ons zeer duidelijk zijn: tot gisteren was dat bij ons in de sector niet bekend. Dat bleef aanslepen, vandaar onze bezorgdheid. Laat ons duidelijk zijn: we zijn blij dat die beslissing werd genomen. Hopelijk kan die nu ook heel snel en goed worden vertaald naar de sector, zodat ze weten waar ze aan toe zijn.

Ik zal het hierbij houden en bij mijn volgende vraag om uitleg een wat langere slotbeschouwing houden.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Gustaaf Pelckmans aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over de verdere concretisering van de genomen beslissingen voor de cultuursector in de Nationale Veiligheidsraad van 3 juni 2020 – 2498 (2019-2020)

Voorzitter: mevrouw Elisabeth Meuleman

De voorzitter: De heer Pelckmans heeft het woord.

Gustaaf Pelckmans (Groen): Minister-president, een aantal van deze vragen kwamen al aan bod, daarop heb ik dus al een antwoord gekregen. Ik zal dan ook enkel de vragen stellen die nog niet aan bod kwamen.

We kennen allemaal de situatie: vanaf 1 juli kunnen cultuuractiviteiten worden hervat voor maximaal tweehonderd personen. Daarbij blijven alle hygiënische maatregelen en dergelijke van toepassing. Er kan ook worden gewerkt met protocollen. Dat verhaal hebben we ondertussen al gehoord.

Minister, is er een verschil in beoordeling voor de amateurkunstensector en de professionele kunstensector? Waarin verschillen ze, zowel qua aanpak als beslissing?

We krijgen van nogal wat organisatoren een bepaalde vraag rond verantwoordelijkheid. Er zijn controlemechanismen wanneer er activiteiten plaatsvinden. Ik neem aan dat overtredingen zullen worden beboet. Maar wat zal er gebeuren wanneer het grondig misloopt? Stel dat je een drive-incinema organiseert en het loopt fout. Indien iemand de organisatie dan ervoor verantwoordelijk stelt dat hij covid kreeg, wat is dan de verantwoordelijkheid van de organisator? Het is een moeilijk verhaal, maar ik vind dat we dit toch op tafel moeten leggen.

Minister-president, u schrijft zelf terecht dat we een heel internationaal kunstlandschap hebben, met veel import en export van kunsten. Hoe moeten we daar naar kijken? Veel buitenlandse compagnies komen hier optreden, maar ook heel wat van onze compagnies gaan optreden in het buitenland. Hoe kijkt u aan tegen de versoepeling op dat vlak? Wanneer zullen we daar meer over vernemen?

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Mijnheer Pelckmans, zoals we weten, is de cultuursector enorm divers, gaande van de professionele muzieksector tot de lokale harmonie, van de professionele theatergezelschappen tot de plaatselijke toneelvereniging enzovoort. Het is dus een enorme uitdaging om voor deze diverse sector een set met heldere en gedragen richtlijnen op te stellen. Daarom is er gekozen voor het generiek basisprotocol – dat ik gisteren heb ondertekend – voor de niet-professionele cultuursector en aparte protocollen voor de professionele sectoren. Aanvullend kunnen de verschillende subsectoren, organisaties en instellingen hun eigen, dikwijls specifiekere richtlijnen, uitwerken en verspreiden, die passen binnen dat kader.

Het is in dezen ook belangrijk om mee te geven dat er voor de professionele cultuurbeoefenaars – de beroepsacteurs, de beroepsdansers enzovoort – dikwijls afwijkende en soms strengere preventieve maatregelen en richtlijnen zijn vanwege de arbeidscontext. Er is dus ook de invalshoek arbeidsrecht. De sectorgids,

bijvoorbeeld, bevat heel wat bijkomende maatregelen, want deze gids richt zich specifiek tot de professionele cultuursector

Wat de controle betreft, spreek ik graag over een gedeelde verantwoordelijkheid. Zowel de organisaties, de overheid en de individuen moeten de risico's goed inschatten en daarnaar handelen. Als Vlaamse overheid nemen we onze verantwoordelijkheid door een duidelijk kader aan te bieden waarbinnen de heropstart veilig kan gebeuren. Van de organisaties en de instellingen verwachten we dat ze die aangereikte maatregelen en tips volgens het principe van de goede huisvader ter harte nemen. Tot slot is het natuurlijk aan het individu om de risico's in te schatten en daarnaar te handelen. Wie, bijvoorbeeld, zelf tot een risicogroep behoort, al symptomen heeft of zelfs al ziek is, blijft weg van culturele of eender welke publieksactiviteiten.

We voorzien niet in andere controles of vormen van toezicht dan wat onder meer door de lokale besturen en de politiezones al wordt uitgeoefend. Voor mij is dit een kwestie van openbare orde. De lokale overheid en de lokale politie controleren en kunnen bij overtredingen gemeentelijke administratieve sancties (GAS) of processen-verbaal opstellen.

Wat de buitenlandse artiesten en compagnies betreft, ben ik me bewust van het belang van de buitenlandse actoren in ons cultureel leven en aanbod. We bekijken momenteel met de Groep van Experts belast met de Exitstrategie (GEES) of specifieke maatregelen nodig zijn om de heropstart ook voor deze doelgroep veilig te kunnen organiseren. Ik ga ervan uit dat dit volledig in het basisprotocol past en dat er geen probleem is.

Een ander internationaal aspect is natuurlijk het reisaspect. Dan gelden weer de reisadviezen van de FOD Buitenlandse Zaken, maar ook de reisadviezen van het land van herkomst, het land waar de artiest vandaan komt of het land waar de artiest eventueel naar moet terugkeren. Er zijn nog bepaalde landen die de regel hanteren dat wie vanuit België naar dat land terugkeert, eerst veertien dagen in quarantaine moet blijven. Ik kan me voorstellen dat dit de happigheid van een buitenlands gezelschap of een buitenlandse artiest om al dan niet op een uitnodiging in te gaan, kan beïnvloeden.

Het cultureel aspect is hier minder van toepassing, want dat past in de basisprotocollen. Het reisaspect is doorslaggevender, en dan gelden de adviezen van de FOD Buitenlandse Zaken en de vigerende praktijken in het land van herkomst. Ik geef me er rekenschap van dat het complex is. Eerst moet het protocol worden nagegaan en dan moet worden nagegaan wat er in het land van herkomst over het coronavirus wordt gezegd. De Schengenzone, aangevuld met het Verenigd Koninkrijk en de vier geassocieerde landen, openen de grenzen vanaf 15 juni 2020. Voor de landen die daarbuiten vallen, zijn er de specifieke reisadviezen van de FOD Buitenlandse Zaken. Dat is een beetje complex.

De voorzitter: De heer Pelckmans heeft het woord.

Gustaaf Pelckmans (Groen): Minister-president, ik heb nog een korte bijkomende vraag. De protocollen zijn er. De sector wacht om te zien hoe het najaar kan worden gered. Communicatie is dan ook zeer belangrijk. Dat stroomschema ontbreekt nog, of ik heb het nog niet gehoord. De protocollen zijn er, maar hoe worden ze nu zo snel mogelijk en op een heldere manier in de vezels van de sector binnengebracht? Hoe verloopt de communicatie daarover? Hoewel de sector, de GEES en de Vlaamse Regering er goed over hebben nagedacht, kan ik me voorstellen dat er over een aantal protocollen opnieuw bijkomende vragen zullen zijn.

Ik heb dan ook een heel korte vraag. Hoe verloopt de communicatie in verband met de protocollen? Wie kijkt erop toe dat dit correct verloopt? Is dat eventueel een interactief verhaal van vraag en aanbod?

De voorzitter: De heer Van de Wauwer heeft het woord.

Orry Van de Wauwer (CD&V): Mijnheer Pelckmans, ik dank u voor uw vragen om uitleg. Ik wilde naar aanleiding van de twee voorgaande vragen om uitleg al tussenbeide komen, maar ik wil dat nu gebundeld doen, want die vragen om uitleg gaan allemaal wat over hetzelfde.

Minister-president, ik dank u voor uw antwoorden en voor alles wat u tot nu toe al hebt gezegd. U hebt in de Nationale Veiligheidsraad en de GEES de aandacht op cultuur gevestigd.

Ik wil wat verder ingaan op de exitstrategie. Ik moet zeggen dat de aanpak van die exitstrategie in de cultuursector en vooral de communicatie erover chaotisch verlopen is. Collega Pelckmans wees er in zijn repliek terecht op dat er vanuit de sector heel veel bijkomende vragen gekomen zijn, wat toch het bewijs is dat het allemaal wat chaotisch is verlopen. Dat was bij de start van de lockdown natuurlijk ook zo, maar die zagen we niet aankomen. Die was er, en dan was het roeien met de riemen die we hadden, om daar zo goed mogelijk mee om te gaan. Maar dat deze exit er zat aan te komen, dat wisten we, en daar hoopten we vooral al lange tijd op. Ik denk dus dat dat toch iets beter voorbereid had kunnen worden. Er was de communicatie van de Nationale Veiligheidsraad, dat alles mag behalve wat verboden is. En vervolgens waren er dan de protocollen die nodig zouden zijn, vooral voor de risico-activiteiten. U hebt ze net genoemd: koorzang, blaasinstrumenten, contact-activiteiten. Het is heel terecht dat daar dan heel veel vragen over volgen, zeker bij de lokale groepen, waar er daardoor heel veel chaos en onduidelijkheid heerste.

De Federatie en Socius hebben zich voorbereid en hebben heel snel de coronagidsen opgemaakt en daarover gecommuniceerd. Maar dan kwam er dus plots die onduidelijkheid over de protocollen en subprotocollen die allemaal nodig zouden zijn. Wij hebben daar vanuit de lokale sector en ook vanuit onze lokale mandatarissen verschillende vragen over gekregen. Dat wilde ik hier dus kort even aankaarten. Minister-president, ik wil hier, voor alle duidelijkheid, niet op u schieten. Ik wil op niemand schieten, maar wil wel wijzen op de rol van het departement in dezen en hoe het hierin gefunctioneerd heeft.

Als we naar andere sectoren kijken, stel ik vast dat daar de voorbereiding en de communicatie rond de exitstrategie wel lukte. Hoe de jeugdsector dat heeft aangepakt, werd publiek geprezen, ook door Marc Van Ranst. Half mei waren zij klaar met hun protocollen. De sportsector, die toch ook heel divers is, was begin mei al klaar. En in de cultuursector is het nu wat wachten, met chaos als resultaat. De cultuursector is natuurlijk ook heel divers, en dat maakt het allemaal moeilijker. Maar ik wil toch opnieuw wijzen op dat probleem met het departement, dat ik in het verleden ook al een aantal keren heb aangehaald. Ik wil, voor alle duidelijkheid, absoluut geen afbreuk doen aan de grote inzet van de verschillende medewerkers daar en de werkdruk die zij ervaren. Ik geloof dat heel veel van hen met heel veel inzet en gedrevenheid hun werk doen op het departement. We hebben hun noodkreet gehoord dat zij onderbemand zouden zijn. Maar nogmaals, ik heb dat punt in het verleden al een paar keer gemaakt. Ik denk dat daar structureel een aantal zaken verkeerd zijn aangepakt binnen de hervorming van het departement, zeker ook op het vlak van het hr-beleid. Als zij zeggen dat ze nu door de coronacrisis extra werkdruk hebben, is dat inderdaad een acuut probleem, maar ik denk dat er ook een chronisch probleem is.

Ik hoop dat er nu heel snel duidelijkheid komt. Ik verwijs opnieuw naar het voorbeeld van de lokale koren. Ze hebben momenteel nood aan duidelijkheid. Zij hopen natuurlijk op het einde van de zomer, in september, nog een aantal optredens te kunnen doen. Maar daarvoor zijn deze weken cruciaal: om voordat de zomervakantie start, toch nog een aantal repetities te kunnen houden. Het is belangrijk dat zij snel duidelijkheid krijgen en dat er zicht komt op die protocollen.

Daarnaast is er de eventmatrix, waar we het gisteren in de plenaire vergadering ook over gehad hebben. Die had er ook al lang moeten zijn, niet alleen voor de grote events, maar ook voor kleine events die vanaf 1 juli zouden kunnen. Als zij zich willen voorbereiden, moeten zij nu aan de slag kunnen gaan. Ook daar had het departement op kunnen en moeten anticiperen, wat te weinig gebeurd is.

Ik rond af. We hebben die exit zien aankomen, en ik denk dat die beter had kunnen worden voorbereid. Ik wil zeker niet op u of op de medewerkers van het departement schieten, maar ik denk toch dat die voorbereiding beter had gekund. Het is heel belangrijk dat er heel snel duidelijkheid komt over de protocollen, zodat onze geliefde sector zich ook verder kan voorbereiden.

De voorzitter: De heer Meremans heeft het woord.

Marius Meremans (N-VA): Ik wil toch één ding zeggen. Er wordt van alles gezegd over die exitstrategie. We willen op niemand kritiek geven, maar anderzijds merken we toch dat er soms ministers zijn, ook van een ander niveau, die uitspraken doen die dan achteraf voorbarig blijken te zijn geweest. Dat bemoeilijkt de zaken. Het zou wel fijn zijn mochten de bevoegde ministers kunnen antwoorden.

Ik begrijp wel dat de lokale verenigingen staan te trappelen om van start te gaan, zeker in de vrijetijdssector: de harmonieën, de koren, die wachten natuurlijk ook op dat groen licht.

Ik wil hierbij een warme oproep doen om te proberen in de Veiligheidsraad toch meer mogelijk te maken voor die amateurkunsten. Wellicht kunnen ze nog niet allemaal optreden, maar het zijn vooral de repetities die belangrijk zijn, zeker in het licht van volgend seizoen. Ik wil dus een warme oproep doen opdat de amateurkunstensector verder kan bloeien, want dat is toch het kloppend hart hier in vele steden en gemeenten.

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Mijnheer Pelckmans, wat de communicatie betreft, is het zo dat die protocollen op de website van het departement worden gezet en ook verspreid worden naar de steunpunten en naar de belangenbehartigers en de mensen waarmee we onderhandeld hebben, met de vraag om die verder te verspreiden naar hun organisaties. Het is waar wat u zegt: er kunnen vragen komen en die kunnen ook gewoon op het departement binnenkomen en die worden beantwoord.

Mijnheer Van de Wauwer, ik ben het fundamenteel oneens met u. Ik vind het eigenlijk zelfs een beetje raar dat u er zo hard tegenin vliegt. De event risk manager heeft niks met ons departement te maken. De event risk manager is al in de loop van de maand mei overgemaakt aan de GEES. Dat heeft dus niets met het departement te maken.

De Veiligheidsraad is vorige woensdag bijeengekomen en heeft gezegd: we gaan het systeem van protocollen hanteren. Deze week zijn die protocollen allemaal klaar. De protocollen moeten pas op 1 juli ingang vinden. Dat is nog drie weken. Ik ben het dus fundamenteel oneens met u. Ik weet dat u in heel erge onmin leeft met het departement. U moet dat misschien maar eens uitpraten met het departement zelf. Maar ik denk niet dat er hier chaos heerst. De Veiligheidsraad heeft gezegd protocollen te maken die tegen 1 juli gebruikt moeten worden. We zijn vandaag een week verder en de meeste van die protocollen zijn er of zullen deze week afgerond worden. Ik vind dat hier snel gewerkt is. Maar daarover kunnen we van mening verschillen. In ieder geval ben ik het daarover niet met u eens.

De voorzitter: De heer Pelckmans heeft het woord.

Gustaaf Pelckmans (Groen): Dank u, voorzitter. Minister-president, sta me toe toch een slotanalyse te maken. Ik zal proberen het kort te houden, maar ik vind het toch wel belangrijk. Ten eerste: geld en middelen zijn zeer belangrijk. Dat weet u ook. Daar hebben we het vorige week over gehad. Maar de echte duurzame oplossing is dat die sector weer van start kan gaan. Met die exitstrategie, wat men daar ook over vindt en zegt, zijn er duidelijk nog wat problemen.

Groen pleit inderdaad voor heel heldere, duidelijke plannen. Zelfs al kan iets niet doorgaan of zijn er te veel twijfels dat het kan doorgaan, zeg dat dan ook. Dan kan dat ook effectief in de planning van de organisatoren opgenomen worden. Ik heb het dan zowel over de publieksruimte als over wat mag op de scene en achter de scene.

Ten tweede zeggen we: maak een heel duidelijk stroomschema. U hebt dat nog eens goed toegelicht, over wie er beslist. Maar dat is niet voldoende. Ook de timing bewaken is iets wat volgens mij veel beter kan.

Ten derde hoor ik toch wel wat bezorgdheden over het feit dat er iets te weinig directe contacten zijn tussen de deelsectoren en de mensen van de GEES. Ik denk dat beide organisaties hetzelfde doel hebben. En wie ben ik om mevrouw Vlieghe aan te vliegen, bij wijze van spreken? Maar het is echt wel heel belangrijk om zo'n complexe sector, ook vanuit 'fysiologisch' standpunt, te leren kennen en zo vertrouwen op te bouwen, en dan snel tot gedragen beslissingen te komen. Wij pleiten dus bij Groen om een sneller en directer contact te hebben tussen de sectoren.

Minister-president, we hebben een moeilijk najaar gehad, dat weet u, we hebben het er al over gehad. U hebt veel kritiek gekregen op uw visienota en op de financiële maatregelen. Ik wil u eerst triggeren om de hele kwestie van de exitstrategie misschien toch wat beter vast te pakken. Ik ben het met u eens om dat niet helemaal op de administratie af te schuiven. Daar zit toch ook een soort politieke verantwoordelijkheid, dat moet strakker, dat moet helderder, duidelijk en veel beter gecommuniceerd worden. Ik ben er eigenlijk van overtuigd dat u dat moet kunnen, en als minister-president zou dat net de meerwaarde moeten zijn om als minister van Cultuur daar uw gezag, autoriteit en ervaring te laten kennen. Ik trigger u, ik daag u gewoon uit om daar uw talenten nog meer op in te zetten.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.